Roland Colastica & Sjoerd Kuyper

Roland Colastica & Sjoerd Kuyper

Twee jeugdboekenschrijvers over Curaçao
Geschreven door Nel Casimiri en Michiel van Kempen

Curaçao is – net als de andere Nederlands-Caraïbische eilanden – vaak het decor geweest van verhalen van Nederlandse schrijvers. Ook van jeugdboekenschrijvers. Maar wie goed kijkt ziet dat het perspectief van een auteur die geboren is op de eilanden veelal toch totaal anders is dan het perspectief van een schrijver die in Nederland is geboren. Dat zien we bijvoorbeeld aan de kinderboeken van de Curaçaoënaar Roland Colastica en de Nederlander Sjoerd Kuyper – twee auteurs die overigens ook een bijzondere samenwerking aangingen.

Roland Colastica

Roland of Roy Colastica (Curaçao, 28 oktober 1960) is een auteur, toneelschrijver, acteur en docent. Hij debuteerde in de jaren negentig en publiceerde o.a. bundels met verhalen en gedichten zoals *Rueda di fe* (1990) en *Djis kant'i bo/Heel dicht naast mij* (1995). Ook schreef hij enkele kinderboeken en trad hij op tijdens boeken- en theaterfestivals in vele landen, zoals in 2017 op de Jeugd Caraïbische Letterendag van de Werkgroep Caraïbische Letteren in Amsterdam. In 2006 ontving hij de hoogste culturele onderscheiding van Curaçao, de Cola Debrot Prijs, voor zijn toneel-, schrijf- en theaterwerk. Alles wat Colastica schreef, declameerde en voordroeg, ook zijn korte verhalen, werden geschreven in het Papiamentu, de taal van Curaçao. Colastica had echter een idee voor een jeugdboek dat hij in het Nederlands wilde schrijven, maar hij was onzeker of dat goed zou gaan. Toen kreeg hij het aanbod van uitgeverij Leopold om twee maanden als *writer in residence* in Amsterdam te komen werken en wonen, waarbij mensen van de uitgeverij Leopold als coach zouden optreden. Zijn coach werd kinderboekenschrijver Sjoerd Kuyper.

Dat heeft geresulteerd in een leuk en spannend kinderboek: *Vuurwerk in mijn hoofd* (2012), dat ook werd geselecteerd door de Kinderboekenjury 2013. Het is een echt Curaçaos kinderboek geworden; de vogels, de dieren, de planten, maar ook de mensen, het kan nergens anders zijn. Het is een verhaal over vriendschap, over een eerste jeugdliefde, over diefstal en geweld, een vechtscheiding, huiselijk geweld, jaloezie, het slavernijverleden, de zwart-wit-tegenstellingen, etc. Alle verschillende thema's die Colastica in zijn hoofd had, zijn in het boek verwerkt. Het zou genoeg zijn geweest voor een hele serie, maar het verhaal blijft goed leesbaar en spannend.

De hoofdpersoon is Jurcell. Hij is een goede voetballer en speelt bij voetbalclub Willemstad. Maar zijn vader is nog een veel belangrijkere voetballer. Het nieuwe stadion wordt naar hem vernoemd. Maar door de problemen tussen zijn ouders mist Jurcell de steun die hij zo hard nodig heeft. Hij gaat luisteren naar valse vrienden en ziet niet meer op wie hij wel kan steunen en op wie niet. Gelukkig kan hij terecht bij zijn oma, een oma die de toekomst kan voorspellen met haar brandende sigaar. Een dramatisch moment in het verhaal is als hij een harde klap met een kalebas op zijn achterhoofd krijgt. Het vuurwerk in zijn hoofd wordt niet alleen veroorzaakt door deze klap, maar ook door ‘te veel aan zijn hoofd hebben’.

Sjoerd Kuyper

Sjoerd Kuyper (Amsterdam, 6 maart 1952) is een ervaren Nederlandse schrijver en hij is vooral bekend geworden door zijn kinderboeken. Hij kreeg in 2012 de belangrijkste prijs voor kinder- en jeugdliteratuur, de Theo Thijssen-prijs. *De duik* (2014) werd genomineerd voor de Woutertje Pieterseprijs en won een Vlag en Wimpel, de Glazen Globe en de Jenny Smelik-IBBY-prijs.

Het boek gaat over Roly, de zoon van een Nederlandse moeder en Curaçaose vader. Zijn vader leert hem een geheim: als hij onder de Pontjesbrug doorzwemt – een belangrijke voetgangersbrug midden in Willemstad – komt hij in het verleden terecht. Maar Roly mag er niemand iets over vertellen. Hij zwemt verschillende keren onder de brug door en beleeft allerlei avonturen in het verleden. Tot ook zijn vader eronderdoor zwemt en verdwijnt.

Ook in dit boek is Curaçao de plaats waar het verhaal zich afspeelt. Maar er is een verschil. In *De duik* zul je niet vinden hoe dat kleine gele vogeltje drie verschillende namen heeft: *chibichibi*, *barika hel* en *bachi pretu*. Dat is informatie van een geboren Curaçaoënaar. Maar ook in dit boek doen zich geheimzinnige gebeurtenissen voor, dingen die niet kunnen en er toch zijn. En omdat het onmogelijke toch mogelijk is, blijkt Roy Colastica om de hoek te wonen van Sjoerd Kuyper op Curaçao, die daar natuurlijk niet woont.

Het boek van Kuyper is proza en poëzie tegelijk, met tekeningen en schilderijen van Sanne te Loo, het is een grote ode aan Curaçao. Het zou jammer zijn als juist kinderen van Curaçao, Bonaire en Aruba het niet zouden kunnen lezen. Daarom besloot uitgever Lemniscaat het te laten vertalen. Roland Colastica vertaalde het boek in het Papiamentu, de taal van Curaçao en Bonaire en Ramon Todd Dandaré vertaalde het in het Papiamento, de taal van Aruba. (De drie Benedenwindse eilanden hebben dezelfde taal, maar met een andere spelling.)

Over Aruba schreef Sjoerd Kuyper het jeugdboek *Het spannendste boek van de wereld* (2017) met illustraties van Stan Kuiperi, ook dit boek werd vertaald in het Papiamento. In de Kinderboekenweek Aruba van 2017 kregen Arubaanse kinderen het cadeau.

Roland Colastica leest uit *Vuurwerk in mijn hoofd*

Presentatie van het boek *Vuurwerk in mijn hoofd* in de Eerste Bergensche Boekhandel in Bergen, Noord Holland.

Sjoerd Kuyper en Sanne te Loo vertellen over *De duik*

Sjoerd Kuyper en Sanne te Loo vertellen over het boek *De duik*, dat genomineerd is voor de Woutertje Pieterse Prijs 2015.

Boekpromotiefilmpje voor *De duik*

Boekpromotiefilmpje voor kinderen in de midden- en bovenbouw van het basisonderwijs.

Verder lezen

- *Vuurwerk in mijn hoofd* verscheen in 2022 ook in de reeks *Vroege Lijsters*.
- De website van Sjoerd Kuyper
- Pagina van Roland Colastica bij De Schrijverscentrale
- Tanja Fraai, "Rasverteller Colastica schrijft jeugdroman." Radio Nederland Wereldomroep, 7 juni 2012.
- Bas Maliepaard, 'Met een witte speel je niet. Raciale spanning en ontspanning – op Curaçao'. In: *Trouw,* 9 juni 2012.
- Mirjam Noorduijn, 'Je ziet, ruikt, vóelt Curaçao' In: *NRC Handelsblad*, 5 oktober 2012.
- Een live recensie van *Vuurwerk in mijn hoofd* door Michiel van Kempen

- Linda Reijnders over *De duik* en een interview met Sjoerd Kuyper
- Linda Reijnders , "Sjoerd Kuyper schrijft met Caribisch hart". In: *Amigoe*, 3 maart 2015.
- Jerry Dewnarain, "*Het spannendste boek van de wereld*". In: *Caraïbisch Uitzicht*, 7 december 2017.

https://www.literatuurgeschiedenis.org/21e-eeuw/roland-colastica-sjoerd-kuyper